

Ali udba.net drži? Drži!

| *Mag. Igor Omerza* |

raziskovalec udbovskih arhivov, pisatelj in publicist



Najprej bi pripomnil, da je ponarodeli naziv udba.net nekoliko zavajajoč. Izhaja iz tega, ker se je ta seznam pojavil tudi na spletu. No, v bistvu pa je uradni naziv Centralna aktivna evidenca (CAE) mnogo širša od »Udbe«. Zakaj? Zato, ker je bila CAE računalniško vodena posebna zbirna evidenca Republiškega sekretariata za notranje zadeve Socialistične republike Slovenije (RSNZ SRS), v katero so se vnašali in se v njej hranili podatki javne in državne varnosti o več kot milijon državljanov socialistične Slovenije in SFRJ ter podatki o tujcih, ki so jih obravnavali uradni organi SRS (torej tudi Udba). Prenos teh podatkov s kartončkov na računalnik so v Upravi za informatiko RSNZ opravili konec sedemdesetih let prejšnjega stoletja, sektor za osnovne evidence v tej upravi pa je takrat vodil Leopold Vidmar iz Medvod. Prenos je potekal tako, da so se kartončki dvigovali po abecednem redu in vnašali na magnetni medij, potem pa so se naredili izpiski. Sledili so kontrola in primerjava s kartoni ter vnašanje popravkov. Občasno je pri projektu prenosa delalo do 50 ljudi, verjetno večinoma žensk, ki so na ta način prenesle približno milijon oseb.

In vnosi v Centralno aktivno evidenco udbovskih podatkov (ti so predstavljali manjšino v tej evidenci, večina so bili podatki javne varnosti in pravosodja) so potekali v petem oddelku Udbe (dokumentacija in arhiv). Vnos oseb v CAE so dokumentaristke V. oddelka vnašale glede na prejeto dokumentacijo iz drugih oddelkov, vendar v skladu z navodili zveznega sekretarja za notranje zadeve. Vnose so lahko kadarkoli kontrolirali udbovski šefi. Občasno pa so dobile dokumentaristke še posebna navodila republiškega sekretarja; tak primer je zabeležen, ko je bil slovenski notranji minister deloholičen Janez Zemljarič!

V skoraj 20-letnem sistematičnem pregledovanju sicer večinoma uničenega udbovskega arhiva (v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu) mi je uspelo velikokrat ugotoviti, kdo se skriva za kodnimi imeni konfidentov

Udbe (moje skupno ime za registrirane vire in sodelavce), za kodnimi imeni zalezovancev in za kodnimi imeni objektov opazovanja ali kodnimi imeni akcij. Večino tega sem že objavil v svojih knjigah o Udbi (kmalu bom prilezel do 30. knjige), veliko pa bo razkritega v teh, ki še prihajajo. In vedno, ko sem ugotovil konfidentskega »skrivnostneža«, sem iskal potrditev na udba.netu. In nikoli me ta »net« s svojo šifro ni demantiral!

CAE alias udba.net je primerljiv s telefonskim imenikom, s tem da je v njem mogoče o posamezniku/posameznici najti več podatkov: rojstni datum, ime očeta, matere, kraj rojstva, prebivališče, poklic, izobrazba in različne šifre, predvsem pa tudi podatki o kaznovanosti. Zato je dociranje Marte Kos v državnem zboru (septembra 2024) o tem, da se »operira s seznamami in

s števkami, in avtentičnost teh seznamov je popolnoma nekredibilna in zlorablja jih prav tisti, ki so nekoč na seznamih bili, pa jih danes ni več«, popolnoma za lase privlečeno. Zakaj?

Prvič, gre samo za en seznam (iz leta 1987), kjer je ona šifrirana kot registriran vir Udbe. Seznam je v javnem arhivu in nemogoče ga je narediti nekredibilnega, saj

drži na milijone podatkov, vsebovanih v njem (tudi podatki o rojstvu, prebivališču, študiju, državljanstvu, šifra dosjeja SDV itd. Marte Kos).

Drugič, Marta, povejte javno, kdo so tisti, ki zlorablja seznam (pravilno seznam!) in jih danes tam ni več!? Dokler tega ne poveste javno, bom smatral to za čisto izmišljijo!

Skratka, CAE iz leta 1987, ponarodelo udba.net, je popolnoma verodostojen dokument v Arhivu Republike Slovenije in navajanje iz njega ni zloraba, ampak uporaba! Težava je v tem, da je vlada Marto Kos kljub temu poslala v Bruselj in s tem »udbovsko« kontaminirala evropsko komisijo! S tem je celotno komisijo izpostavila mogočemu izsiljevanju, saj v Beogradu gotovo vedo za njen udbovski pedigré! In s tem tudi v Moskvi! Bog ne daj!

[D]